

IRENE WEET RAAD

Financieel journalist Irene van den Berg
gaat in op nijpende geldkwesties

→ Reageren? irene.van.den.berg@persgroep.nl

DE BANK *beu?* BETALEN MET MAKKIES EN BITCOINS

Nederlanders vertrouwen de bank niet meer. Toch denken we niet zonder te kunnen. Maar is dat wel zo? De komende weken onderzoekt Irene van den Berg dat voor Geld & Goed. Aflevering I: alternatieve betaalmiddelen.

ILLUSTRATIE VIJSELAAR EN SIXMA

WAT DOET DE BANK?

Ik stop mijn geld voortaan in een ouwe sok, hoor je na elk bank-schandaal. Maar wil je helemaal loskomen van je bank, dan is dat niet genoeg. Een leven zonder bank betekent een leven zonder geld als betaalmiddel. Banken zijn nauw verbonden met ons geld omdat ze het zelf kunnen scheppen. Sterker nog, het meeste geld wordt niet in omloop gebracht door overheid of centrale bank maar door commerciële banken. Hoe werkt dat? Heel simpel gezegd creëren banken geld door het uit te lenen. Hoofdeconoom Wim Boonstra van de Rabobank legt het uit op de website van de bank. „Stel, een bank verstrekt een krediet van 10.000 euro en maakt dit uitgeleende bedrag over aan haar klant. Op de balans van de bank wordt aan de actiefzijde (bezitting van de bank) het krediet van 10.000 euro geboekt. Het door de bank uitgeleende bedrag wordt bijgeschreven op de betaalrekening van de klant. De balans van de bank is door deze

transactie met 10.000 euro gegroeid. De geldhoeveelheid is met 10.000 euro aan giraal geld toegenomen, evenals de uitstaande hoeveelheid krediet.”

Is het problematisch dat commerciële banken uit het niets zelf geld kunnen scheppen? Daar zijn de meningen over verdeeld. Burgerinitiatief Ons Geld (www.onsgeld.nu) voert campagne om de geldschepping in handen van de overheid te krijgen. Door de manier waarop banken geld scheppen, wordt met elke nieuwe lening ook een nieuwe schuld gecreëerd. Het burgerinitiatief ziet als een van de oorzaken voor de enorme schuldenberg die is ontstaan. De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) zegt echter dat het creëren van geld niet beter of eerlijker verloopt als het in overheidshanden is. „Wanneer je geldschepping uit handen geeft, staat er nog steeds nergens een gemakkelijke pot met geld.”

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?

VIRTUEEL GELD

De Bitcoin is misschien wel het bekendste alternatief voor ons traditionele geld. De Bitcoin is een vorm van elektronisch geld, dat kan worden opgeslagen op je computer. De virtuele munt wordt steeds populairder, ook in Nederland. „Ik schat dat zo'n 50.000 Nederlanders al eens een transactie hebben gedaan in Bitcoins”, zegt Daan Kleiman van Bitonic, een bedrijf dat in Bitcoins handelt. Het grote voordeel van Bitcoins is dat ze altijd toegankelijk zijn. Terwijl een bank of overheids-

instelling je wél de toegang tot je eigen geld kan ontfemen, zo bleek recent nog in Cyprus. Een ander voordeel is de snelheid van betalen; in een paar seconden zijn je Bitcoins aan de andere kant van de wereld. Er bestaan overigens nog meer - minder bekende - virtuele valuta, zoals de Litecoin, de Ripple en de PPCoin.

De Bitcoin is voorlopig nog voorbehouden aan een klein clubje vooruitstrevende geesten. Hoewel betalen met Bitcoins niet bijzonder complex is, is de techniek achter de munt dat wel. En wil je het virtuele betaalmiddel vaker gebruiken, dan is het slim je hierin te verdiepen. „Veel mensen die met Bitcoins betalen vinden die techniek erachter juist interessant”, zegt Kleiman. Ook moet je van speculeren hou-

Grootste bankirritaties

De Consumentenbond vroeg zeventuizend consumenten naar hun ervaringen met hun eigen bank. Dit waren de grootste irritaties:

- ◆ Kosten voor kortdurend roodstaan
- ◆ Geen rente op de betaalrekening
- ◆ Jaarlijkse verhoging voor vaste kosten van de betaalrekening of het betaalpakket
- ◆ Het sluiten van filialen
- ◆ Weinig persoonlijk contact

→ Hoewel nog lang geen gemeengoed in Nederland is de bitcoin een interessant middel om de euro en de banken te omzeilen.

Door de manier waarop banken geld scheppen, wordt met elke nieuwe lening ook een nieuwe schuld gecreëerd